

Polski rynek stałego dostępu do sieci Internet

1. Wstęp oraz najważniejsze wnioski dotyczące regulacji polskiego rynku dostępu do sieci Internet

Opracowanie ma na celu przedstawienie sytuacji na rynku dostępu do sieci Internet w Polsce w latach 2002-2006. Wykorzystano w nim przede wszystkim informacje zbierane przez UKE w ramach corocznej sprawozdawczości przedsiębiorstw telekomunikacyjnych, zagregowane dane, jakie prezentuje w swoich raportach Komisja Europejska¹, opracowanie firmy PMR o polskim rynku telekomunikacyjnym w latach 2006-2009, a także - w ostatniej części opracowania - przeprowadzoną przez Urząd w listopadzie 2006 roku analizę zmian cen usług dostępu do sieci Internet.

Na podstawie niniejszego opracowania można stwierdzić, iż rynek dostępu szerokopasmowego w Polsce znacznie się rozwinął w ciągu roku. Z danych Urzędu Komunikacji Elektronicznej wynika², iż w październiku 2006 roku w stosunku do października 2005 roku liczba łączy umożliwiających stały i zarazem szerokopasmowy³ dostęp do sieci Internet ogółem wzrosła o ponad milion linii, co stanowiło wzrost ich liczby o 172%. Wzrost ten spowodowany był zarówno uruchomieniem nowych linii (ponad 800 tysięcy) jak i zaadaptowaniem pewnej części linii wąskopasmowych do przesyłu z prędkościami większymi od 144 kbit/s (ponad 200 tysięcy linii).

Tak więc w październiku 2006 r. penetracja stałych łączy z dostępem szerokopasmowym w przeliczeniu na 100 mieszkańców kraju wyniosła około 4,5%, co stanowi wzrost o około 2,8 punktu procentowego w stosunku do roku 2005. Z kolei penetracja łączy umożliwiających stały dostęp do sieci Internet niezależnie od oferowanej przepływności, czyli łącznie z nadal dość popularnymi łączyami o przepływności 128 kbit/s, w roku 2006 wyniosła 5,8%. W roku 2005 wskaźnik ten wyniósł 3,6%.

Różnica pomiędzy liczbą łączy ogółem a liczbą łączy z dostępem szerokopasmowym w ciągu ostatniego roku również wyraźnie się zmniejszyła, co zostało pokazane w dalszej części opracowania. Dzięki posiadaniu największej sieci telekomunikacyjnej oraz licznym promocjom, które wiązały się z podpisaniem umowy na długi czas, Telekomunikacja Polska S.A. jest obecnie na rynku tym operatorem, który zdołał osiągnąć znaczną przewagę nad innymi podmiotami świadczącymi usługi szerokopasmowego dostępu do sieci Internet. TP S.A. posiada ponad połowę wszystkich łączy ze stałym dostępem do sieci Internet w stosunku do całości łączy oferowanych przez największych przedsiębiorców telekomunikacyjnych obecnych na tym rynku oraz najbardziej rozbudowaną ofertę pod względem cen i wariantów tej usługi. Konkurencją dla TP S.A. stanowią operatorzy

¹ Na podstawie danych od największych polskich przedsiębiorców telekomunikacyjnych zbieranych przez UKE na polecenie Komisji Europejskiej oraz danych z innych krajów UE.

² Dane pochodzą od 23 największych polskich przedsiębiorstw telekomunikacyjnych pod względem przychodów i liczby abonentów.

³ Należy pamiętać, iż za linie szerokopasmowe uznawane są jedynie stałe łącza o przepływności powyżej 144 kbit/s. Natomiast kategoria „stałe łącza” zawiera również łącza o przepływności poniżej 144 kbit/s, czyli nadal popularną w Polsce opcję dostępu z prędkością 128 kbit/s

alternatywni, zwłaszcza operatorzy sieci kablowych, którzy na koniec 2006 roku posiadali łącznie około 900 000 linii z dostępem do sieci Internet.

Pomimo dużej dynamiki przyrostu łączy szerokopasmowych, Polska w dalszym ciągu jest krajem o niskim współczynniku penetracji pod względem liczby takich linii. W zestawieniu pokazanym w dalszej części opracowania widać, iż w porównaniu z innymi krajami Unii Europejskiej w lipcu 2006 r. znajdowaliśmy się na przedostatnim miejscu pod względem penetracji łączy szerokopasmowych⁴, podobnie jak rok wcześniej, natomiast wg stanu na 1 października 2006 r. na trzecim od końca. Wynik ten świadczy o tym, iż mimo znacznego przyrostu liczby linii szerokopasmowych, wynoszącego ponad milion w okresie od października 2005 do października 2006, mamy jeszcze wiele do nadrobienia w tej dziedzinie, kraje europejskie nie czekają na nas tylko zwiększają dostępność Internetu na swoim terenie, wciąż zostawiając nas mocno w tyle, a dotychczas podejmowane działania nie są w pełni skuteczne. Nawet inwestycje, jakich można spodziewać się w wyniku programów finansowych UE, nie zmienią w ciągu najbliższych dwu lat krajobrazu polskiego Internetu szerokopasmowego w takim stopniu, żeby dystans pomiędzy Polską a przeciętną europejską uległ znacznemu zmniejszeniu. Efekty tych inwestycji będą raczej odłożone w czasie.

Mając na względzie powolny rozwój penetracji chociażby w sieci TP S.A. (liczącej około 10 mln abonentów⁵) oraz dalekie perspektywy pojawienia się konkurencyjnych infrastruktur o ogólnokrajowym lub co najmniej regionalnym zasięgu, w 2006 r. UKE stworzyło operatorom alternatywnym możliwość konkurowania z TP S.A., czego skutkiem jest nawet 60%-owy spadek cen takich usług w ciągu ostatniego roku. Zanim konkurencja realnie weszła na rynek, doszło do spektakularnej „ucieczki do przodu” TP S.A., która zaoferowała w ciągu ostatniego pół roku znacznie niższe ceny w coraz to nowych promocjach. Spadek cen dotyczył jednak przede wszystkim ofert, które wiążą się z podpisaniem umowy na długi okres, nawet do 36 miesięcy. W przypadku podpisania umowy na tak długi czas abonent, rozważając zmianę dostawcy, nie może rozwiązać umowy bez poniesienia dodatkowych kosztów związanych z odszkodowaniem za rozwiązanie umowy terminowej. W przypadku, gdyby klient chciał podpisać umowę na świadczenie usług dostępu do sieci Internet bez podejmowania długoterminowych zobowiązań, cena usługi będzie znacznie wyższa niż w przypadku ceny oferowanej w umowach lojalnościowych. W związku ze znaczną różnicą cenową pomiędzy ofertą standardową a promocyjną (lojalnościową) większość umów zawieranych z przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi na świadczenie usług dostępu do sieci Internet stanowią umowy na czas określony, z reguły na 24-36 miesięcy. Porównanie cen największych operatorów na polskim rynku dostępu do sieci Internet zostało przedstawione w dalszej części opracowania.

Zdaniem Prezesa UKE nadal relatywnie wysoki poziom cen oraz długoterminowe umowy przyczyniają się do tego, że wzrost liczby nowych przyłążeń umożliwiających dostęp do stałej, szerokopasmowej sieci jest niewystarczający a Polska zbyt wolno wydostaje się z ostatnich miejsc w rankingach zestawiających kraje UE.

W związku z niewystarczającymi efektami regulacji rynku hurtowego i brakiem jasnej perspektywy co do zaoferowania klientowi masowemu alternatywnej oferty w przewidywalnym czasie, a także w związku z problemami pojawiającymi się na rynku detalicznym, takimi jak dyskryminacja poszczególnych grup abonentów i nieuczciwe warunki umowne i regulaminowe, Prezes UKE postanowił wprowadzić dodatkowe obowiązki regulacyjne w stosunku do operatora zasiedziatego poprzez włączenie do rynku świadczenia usługi przyłączenia do stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej i utrzymania w gotowości do świadczenia usług telekomunikacyjnych dla konsumentów oraz dla użytkowników końcowych z wyłączeniem konsumentów, łączy xDSL. Łączy te stanowią bowiem element infrastruktury telekomunikacyjnej, który technicznie i funkcjonalnie może być wykorzystywany do

⁴ Łączy powyżej 144 kbit/s

⁵ Stan na wrzesień 2006 roku, mierzony liczbą łączy głównych TP S.A.

świadczenia usług telekomunikacyjnych do różnych celów: tradycyjnej telefonii głosowej oraz dostępu szerokopasmowego do Internetu.

W dniu 10 stycznia 2007 r. Komisja Europejska zgłosiła weto do notyfikowanych przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej projektów decyzji. Stanowisko Prezesa UKE w tej sprawie zostało opublikowane na stronie Urzędu⁶. Prezes UKE będzie dalej podejmował wszelkie działania mające na celu poprawę sytuacji na polskim rynku dostępu do sieci Internet, aby usługa ta stała się jeszcze bardziej dostępna dla użytkowników końcowych. Szerokopasmowy dostęp do sieci Internet, zwłaszcza taki, który realizowany jest za pomocą łączy umożliwiających pełne korzystanie z zaawansowanych usług w sieci Internet, stanowi jeden z priorytetów regulacyjnych polskiego regulatora.

2. Analiza rozwoju rynku usług dostępu do sieci Internet pod względem liczby stałych łączy

Z danych zbieranych kwartalnie przez UKE na potrzeby Komisji Europejskiej od największych przedsiębiorców telekomunikacyjnych⁷ wynika, iż w październiku 2005 roku było 1 374 931 łączy umożliwiających stały dostęp do sieci Internet, z czego 633 798 stanowiły łącza szerokopasmowe (liczba łączy poniżej 144 kbit/s wyniosła zatem 741 133). W październiku 2006 roku liczba łączy ogółem wyniosła już 2 225 085, z czego 1 727 753 było łączami szerokopasmowymi (liczba łączy poniżej 144 kbit/s spadła zatem do 497 332).

Oznacza to, że w ciągu roku przybyło w Polsce 850 154 nowych linii z dostępem do sieci Internet. Z danych dotyczących tylko liczby linii szerokopasmowych⁸ wynika, iż (w porównaniu do października 2005 roku) w październiku 2006 roku przybyło 1 093 955 nowych linii szerokopasmowych, co stanowiło wzrost na poziomie około 172%. Różnica pomiędzy przyrostem linii ogółem a przyrostem linii szerokopasmowych wynika z tego, iż pewna część linii wąskopasmowych, tj. poniżej 144 kbit/s została zaadaptowana do przesyłu z większymi prędkościami. Świadczy to tym samym, iż przedsiębiorcy napotykają na coraz większy popyt na łącza szerokopasmowe, co wynika z coraz większych wymagań użytkowników dostępu do sieci Internet.

Jak kształtował się udział procentowy łączy stałych wąskopasmowych w stosunku do szerokopasmowych przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj łączy stałych	Październik 2005 r.	Październik 2006 r.	Zmiana
Poniżej 144 kbit/s	53,9 %	22,4 %	- 32,9 %
Powyżej 144 kbit/s	46,1 %	77,6 %	+ 172,6 %

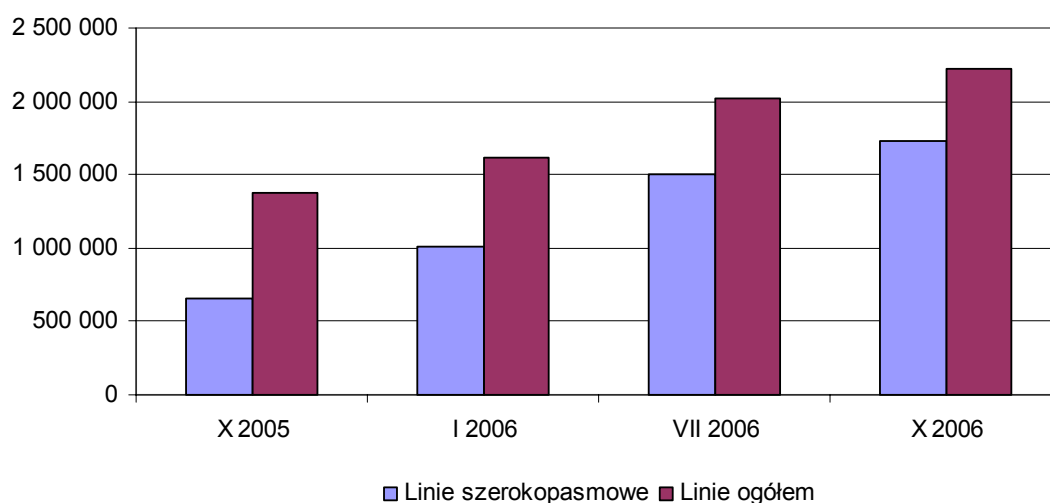
⁶ http://www.uke.gov.pl/uke/index.jsp?place=Lead01&news_cat_id=168&news_id=1676&layout=3&page=text

⁷ Dane pochodzą od 23 największych polskich przedsiębiorstw telekomunikacyjnych pod względem przychodów i liczby abonentów.

⁸ Należy pamiętać, iż za linie szerokopasmowe uznawane są jedynie stałe łącza o przepływności powyżej 144 kbit/s

Na poniższym wykresie przedstawiono wzrost liczby łączy ogółem oraz łączy szerokopasmowych w latach 2005 – 2006.

Przyrost liczby linii ze stałym dostępem do sieci Internet od października 2005 do października 2006.

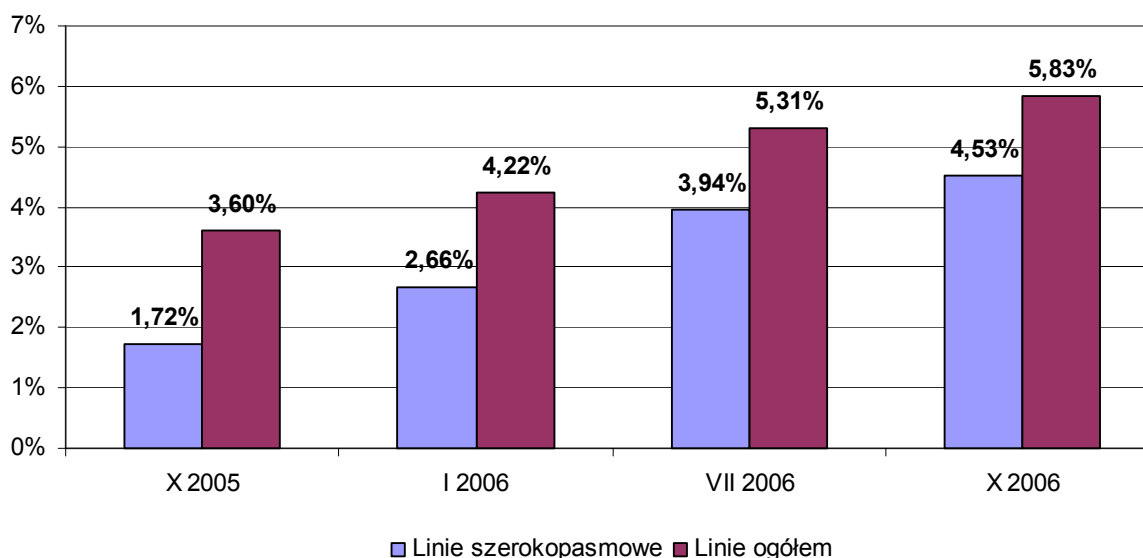

Źródło: Opracowanie własne UKE na podstawie danych uzyskanych od największych przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Jak widać na wykresie, z roku na rok zwiększa się liczba linii ze stałym dostępem do sieci Internet. Warto zauważyć, że od października 2005 roku widać zmieniającą się proporcję pomiędzy liczbą linii ogółem a liczbą linii z dostępem szerokopasmowym - coraz większą część z ogólnej liczby linii stanowią łącza szerokopasmowe. W październiku 2005 roku stanowiły one około 46% liczby łączy ogółem, natomiast w październiku 2006 roku stanowiły już ponad 77%. Świadczy to o coraz większej popularności tego rodzaju linii, które umożliwiają korzystanie z bardziej zaawansowanych usług w sieci Internet.

Na poniższym wykresie przedstawiono penetrację liczby łączy ogółem oraz łączy szerokopasmowych w latach 2005 – 2006.

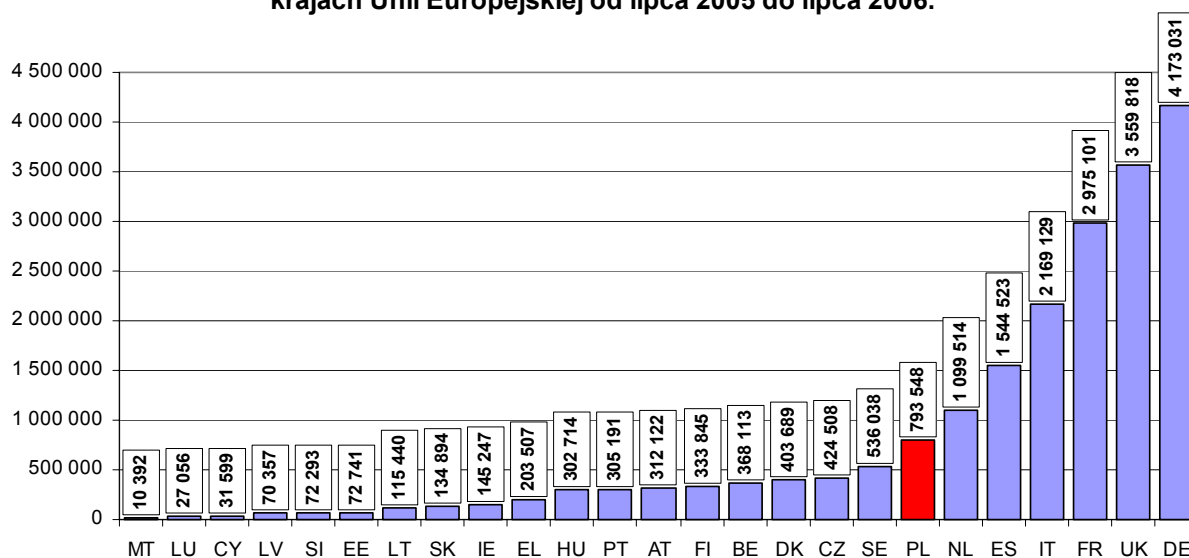
Penetracja linii ze stałym dostępem do sieci Internet wśród ludności Polski (październik 2005-październik 2006, w %).

Źródło: Opracowanie własne UKE na podstawie danych uzyskanych od największych przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Z przedstawionych powyżej danych wynika, iż od końca 2005 roku w Polsce znacznie polepszył się wskaźnik penetracji mierzony liczbą linii z dostępem szerokopasmowym na 100 mieszkańców. Widać zatem, iż pod względem przyrostu nowych linii Polska osiąga dobre rezultaty. W zestawieniu z innymi krajami Unii Europejskiej znajdujemy się na siódmym miejscu pod względem liczby nowych linii z dostępem szerokopasmowym. Jednakże w porównaniu z krajami, które znajdują na pierwszych miejscach zestawienia (poniżej) mamy jeszcze sporo do nadrobienia; sytuacja wygląda podobnie jeśli odnieść te wartości do liczby mieszkańców Polski.

Liczba nowych linii z szerokopasmowym dostępem do sieci Internet w krajach Unii Europejskiej od lipca 2005 do lipca 2006.

Źródło: KE

Biorąc pod uwagę, że Komisja Europejska przyjęła jako dostęp szerokopasmowy dostęp o przepływności w stronę abonenta powyżej 144 kbit/s, łącza o przepustowości 128 kbit/s nie zostały włączone do przedstawionych powyżej danych dotyczących dostępu szerokopasmowego. Jednakże liczba łączy o przepustowości 128 kbit/s jest w dalszym ciągu dość duża i posiada dość znaczny udział w ogólnej liczbie linii z dostępem do Internetu – łącza o przepływnościach poniżej 144 kbit/s stanowią około 22% ogólnej liczby stałych łączy.

Jeżeli dodatkowo weźmiemy także pod uwagę inne formy dostępu do sieci Internet jak np. dial-up to penetracja liczona liczbą osób korzystających z Internetu w Polsce będzie znacznie wyższa.

3. Ceny usług dostępu do sieci Internet

Rynek usług dostępu szerokopasmowego do sieci Internet w Polsce zdominowany jest przez siedmiu operatorów telekomunikacyjnych. Trzech z nich, na czele z TP S.A., to przedstawiciele rynku telefonii stacjonarnej, natomiast czterech pozostałych to najwięksi w Polsce dostawcy usług telewizji kablowej. Mimo postępującej konwergencji usług na rynku telekomunikacyjnym, nadal podstawowymi usługami w ofertach głównych graczy na tym rynku są odpowiednio usługi telefonii stacjonarnej i telewizji kablowej. Wprawdzie wszyscy mają w swoich ofertach usług typu triple-play (poza Telefonią Dialog S.A., który zamierza wprowadzić pilotażowo tę usługę pod koniec roku), ale nadal głównymi źródłami przychodów wszystkich analizowanych podmiotów pozostają usługi dedykowane w ramach wiodącej ich działalności, tj. operatorzy TVK – usługi telewizji kablowej, operatorzy telefonii stacjonarnej – usługi głosowe.

Wyraźna stagnacja cen w ofertach podstawowych poszczególnych operatorów powoduje, iż klienci kuszeni są różnego rodzaju promocjami, których zadaniem ma być przywiązanie abonenta na jak najdłuższy czas.

W tej części opracowania przeprowadzona została analiza cen z końca roku 2005 i cen z października 2006 roku oferowanych przez 6 największych konkurentów TP, działających na własnych łączach dostępowych (Netia, Dialog, UPC, Vectra, Multimedia Polska, Aster City) oraz nowa oferta Netii S.A. na usługi świadczone przy wykorzystaniu łączy TP S.A. (BSA) wprowadzona w styczniu br. Większość z wybranych przedsiębiorców telekomunikacyjnych oferuje swoje usługi w licznych promocjach, które znacznie obniżają realne ceny za dostęp do sieci Internet. Wiąże się to jednak z podpisaniem przez klienta umowy na czas określony, w której abonent zobowiązuje się opłacać określoną wysokość miesięcznego abonamentu, a wcześniejsza rezygnacja z umowy grozi wysokimi karami umownymi, stanowiącymi często różnicę pomiędzy ceną oferty promocyjnej, a ceną z cennika standardowego.

Zachętami do skorzystania z ich usług stały się ciągle oferty promocyjne z dużo bardziej atrakcyjnymi opłatami, ale wiążące się z reguły z podpisywaniem umowy na czas określony od 12 do nawet 39 miesięcy (w przypadku Dialogu). Takie praktyki mają na celu związanie klienta z danym przedsiębiorcą na jak najdłuższy czas, gdyż dzięki takiemu podejściu operator może zaplanować swoje przyszłe przychody i wydatki. Sytuacja regulacyjna przyczynia się do konieczności ciągłej walki o klienta, a przy umowach na 12, 24 czy nawet 39 miesięcy przedsiębiorca telekomunikacyjny ma większą pewność, że abonent związany z operatorem długoterminową umową, nie zrezygnuje z usługi przed terminem określonym w umowie, gdyż ta rezygnacja wiązałaby się z dotkliwymi karami umownymi. Najczęściej wysokość kar jest równa różnicy pomiędzy ofertą standardową a promocyjną.

Ważną zmianą z punktu widzenia rozwoju dostępu szerokopasmowego jest tendencja zwiększania przepływności w poszczególnych ofertach operatorów przy jednoczesnym zmniejszaniu za te usługi wysokości opłat abonamentowych. Jest to skutkiem coraz większej konkurencji na tym rynku. Taka tendencja może być również spowodowana chęcią zwiększania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych przychodu uzyskiwanego z jednego abonenta. Należałoby również podkreślić, iż operatorzy zwiększając przepływności, podwyższają jakość świadczonych usług i jednocześnie torują sobie również drogę do tego, aby móc oferować w niedalekiej przyszłości szeroką gamę usług dodatkowych nowej generacji takich jak telewizja cyfrowa wysokiej rozdzielczości czy usługi typu video na żądanie.

W celu bardziej przejrzystego zaprezentowania porównań ofert standardowych i promocyjnych poszczególnych operatorów podzielono usługi dostępu szerokopasmowego pod względem parametrów przepustowości na dwie grupy: do 1 Mbit/s i powyżej 1 Mbit/s. Dodatkowo posłużono się średnią ceną abonamentu w przypadku ofert promocyjnych ze względu na zróżnicowane opłaty w trakcie trwania danej umowy. Analiza nie obejmuje

dwóch operatorów, tj. Aster City i Vectry S.A., pierwsza z nich nie oferowała w analizowanym czasie promocji na dostęp do sieci Internet, a w przypadku Vectry S.A. nie było możliwe uzyskanie informacji o zasadach oferowanej promocji.

Oferty na przepływności poniżej 1 Mbit/s

Poniższa tabela pokazuje zestawienie opłat abonamentowych za usługi dostępu do sieci Internet w ofertach standardowych i promocyjnych poszczególnych operatorów, dla grupy usług o przepływnościach do 1 Mbit/s (ceny w PLN z VAT).

Operator	Opcja	Okres umowy [miesiące]	Oferta standardowa	Różnica	Średni abonament w promocji	Limit transferu [GB]
TP	256 kb/s	24*	125,66	62,53	63,14	7
		12*		6,51	119,15	
	512 kb/s	36**	168,36	121,69	46,67	15
		24**		118,86	49,50	
		24*		85,55	82,81	
		12*		9,76	158,60	
	1 Mb/s	36***	228,14	176,81	51,33	25
		36****		172,14	56,00	
		24*		17,08	211,06	
		24***		166,27	61,88	
		24****		162,14	66,00	
		12*		13,93	214,21	
		12***		155,30	72,84	
12***	152,13	76,01				
Dialog	512 kb/s	39	120,78	69,92	50,86	bl ¹
		27		61,98	58,80	
		15		58,93	61,85	
	1 Mb/s	39	181,78	120,76	61,02	
		27		113,19	68,59	
		15		111,14	70,64	
Netia	320 kb/s	24	85,40	26,40	59,00	40
	640 kb/s	24	134,20	65,20	69,00	40
UPC	512 kb/s	14	89,00	52,79	36,21	10
Multimedia Polska	256 kb/s	24	77,99	36,99	41,00	10
		12		33,00	44,99	
	512 kb/s	24	95,99	50,49	45,50	15
		12		40,99	55,00	
	1 Mb/s	24	138,99	59,99	79,00	25
		12		43,99	95,00	

* promocja "Zostań z neostradą tp za złotówkę"

** Startowa promocja neostrady tp"

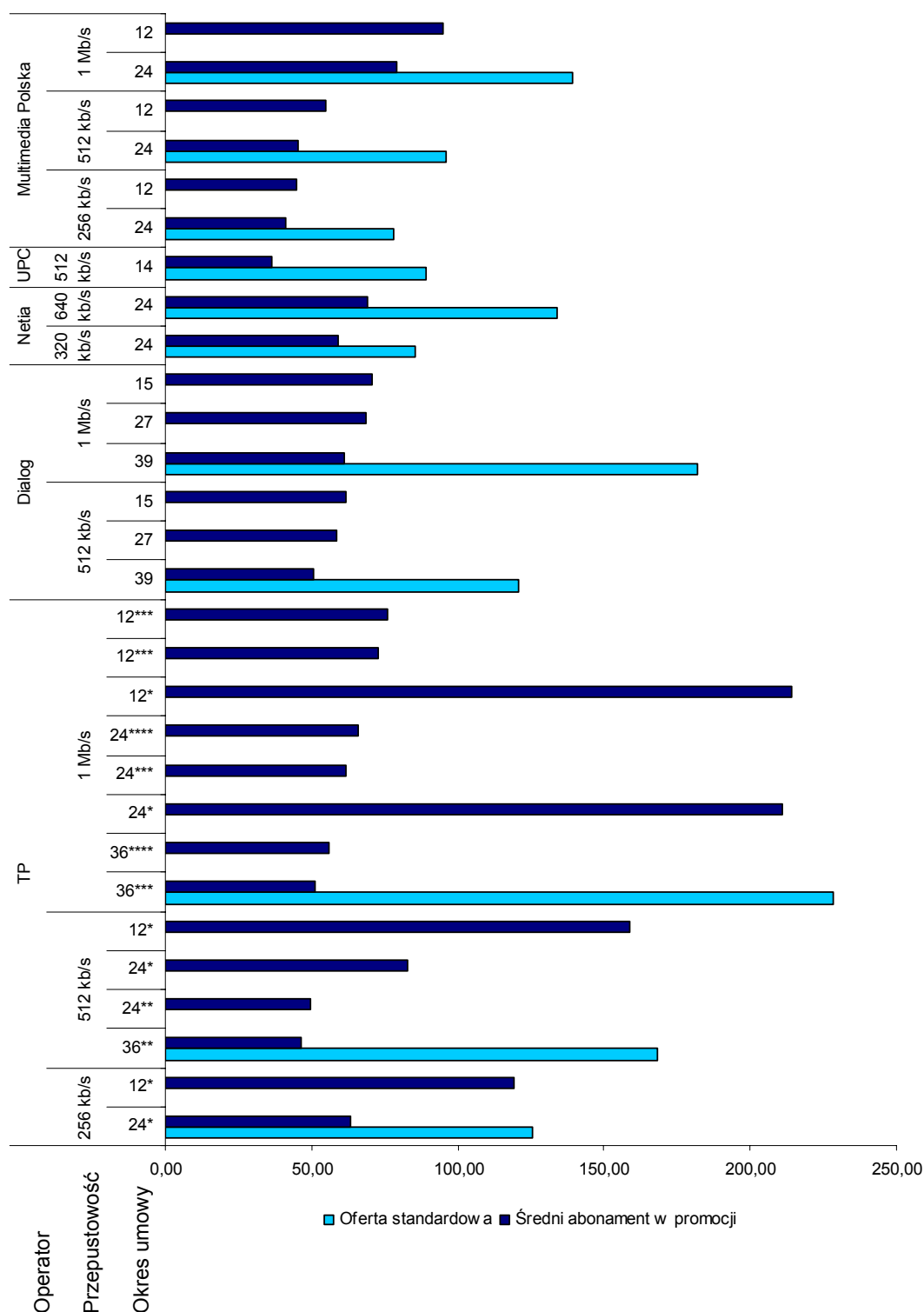
*** Promocja "neostrada tp -megalInternet"

**** Promocja "Podkreć prędkość"

¹ bl - brak limitu transferu danych

Źródło: opracowanie własne UKE na podstawie cenników operatorów

Porównanie wysokości średnich abonamentów w promocji i w ofercie standardowej poszczególnych operatorów, grupa usług o przepływnościach do 1 Mbit/s, stan na 31 października 2006 r. (ceny w PLN z VAT).

Źródło: opracowanie własne UKE na podstawie cenników operatorów

Oferty promocyjne w analizowanym przedziale przepływności są zdecydowanie tańsze niż te oferowane w cennikach standardowych poszczególnych operatorów. W niektórych przypadkach średni abonament w promocji jest ponad czterokrotnie tańszy od tego podstawowego. Taka sytuacja ma miejsce w przypadku oferty TP S.A. na usługę 1 Mbit/s,

zarówno w promocji „neostrada tp - megalInternet” jak i „podkręć prędkość”. Oferty te są jednocześnie najtańszymi spośród analizowanych propozycji jeśli chodzi o przepływność 1 Mbit/s. Przy umowie na 36 miesięcy, w pierwszej z ofert, abonament w promocji wynosi zaledwie 22,5% abonamentu standardowego natomiast w przypadku drugiej oferty stanowi niewiele więcej bo 24,5%. Oznacza to, że korzystając z w/w promocji i decydując się jednocześnie na dość długi okres umowy (3 lata), abonent może oszczędzić miesięcznie od 176,81 zł do 172,14 zł, co w przeciągu całego okresu trwania umowy daje w sumie odpowiednio kwotę 6365,16 zł i 6197,04 zł.

Mimo, iż w analizowanym przedziale przepustowości znalazły się oferty prędkości 256 kbit/s, jednak najtańszą propozycją okazała się usługa UPC, chello easy z przepływnością 512 kbit/s, której średni abonament wynosi zaledwie 36,21 zł. Przy tym umowa zawierana jest na 14 miesięcy, w okresie których przez pierwsze dwa miesiące abonent płaci jedynie 19,5 zł, a od 3 miesiąca opłata wzrasta do 39 zł. Tak więc jest to najtańsza, wśród analizowanych podmiotów, dostępna na rynku polskim, oferta usługi szerokopasmowego dostępu do Internetu.

Za tę samą przepustowość klienci TP S.A. muszą zapłacić od 46,67 zł do 158,60 zł, klienci Dialogu od 50,86 zł do 58,80 zł, a Multimedia Polska S.A. oferuje usługę abonamentu w wysokości od 45,50 zł do 55 zł.

Wśród ofert o najniższej z analizowanych przepływności (256 kbit/s), najtańszą według zestawienia, jest usługa Multimedia Internet, której abonament przy umowie na 24 miesiące wynosi 41 zł. Należy przy tym zaznaczyć, że Multimedia Polska S.A. jeszcze w sierpniu oferowała tą samą przepustowość za 39,40 zł i to przy umowie na 15 miesięcy. Wówczas również wymieniona usługa okazała się być najtańszą z ofert.

Oferty na przepływności powyżej 1 Mbit/s

Zestawienie opłat abonamentowych za usługi dostępu do sieci Internet w ofertach standardowych i promocyjnych poszczególnych operatorów, grupa usług o przepływnościach powyżej 1 Mbit/s (ceny w PLN z VAT).

Operator	Opcja	Okres umowy [miesiące]	Oferta standardowa	Różnica	Średni abonament w promocji	Limit transferu [GB]
TP S.A.	2 Mb/s	36***	248,88	151,70	97,18	35
		36****		142,87	106,01	
		24*		19,67	229,21	
		24***		130,75	118,13	
		24****		122,88	126,00	
		12*		17,28	231,60	
		12***		118,54	130,34	
		12****		112,87	136,01	
	6 Mb/s	36***	291,58	176,08	115,50	50
		36****		165,58	126,00	
		24*		25,62	265,96	
		24***		154,70	136,88	
		24****		145,58	146,00	
		12*		20,13	271,45	
12***		142,08		149,50		
12****		135,58		156,00		
Dialog S.A.	2 Mb/s	39	303,78	232,60	71,18	bl ¹
		27		225,42	78,36	
		15		224,34	79,44	
Netia S.A.	1,5 Mb/s	24	170,8	51,80	119	40
	4 Mb/s	24	231,8	82,80	149	40

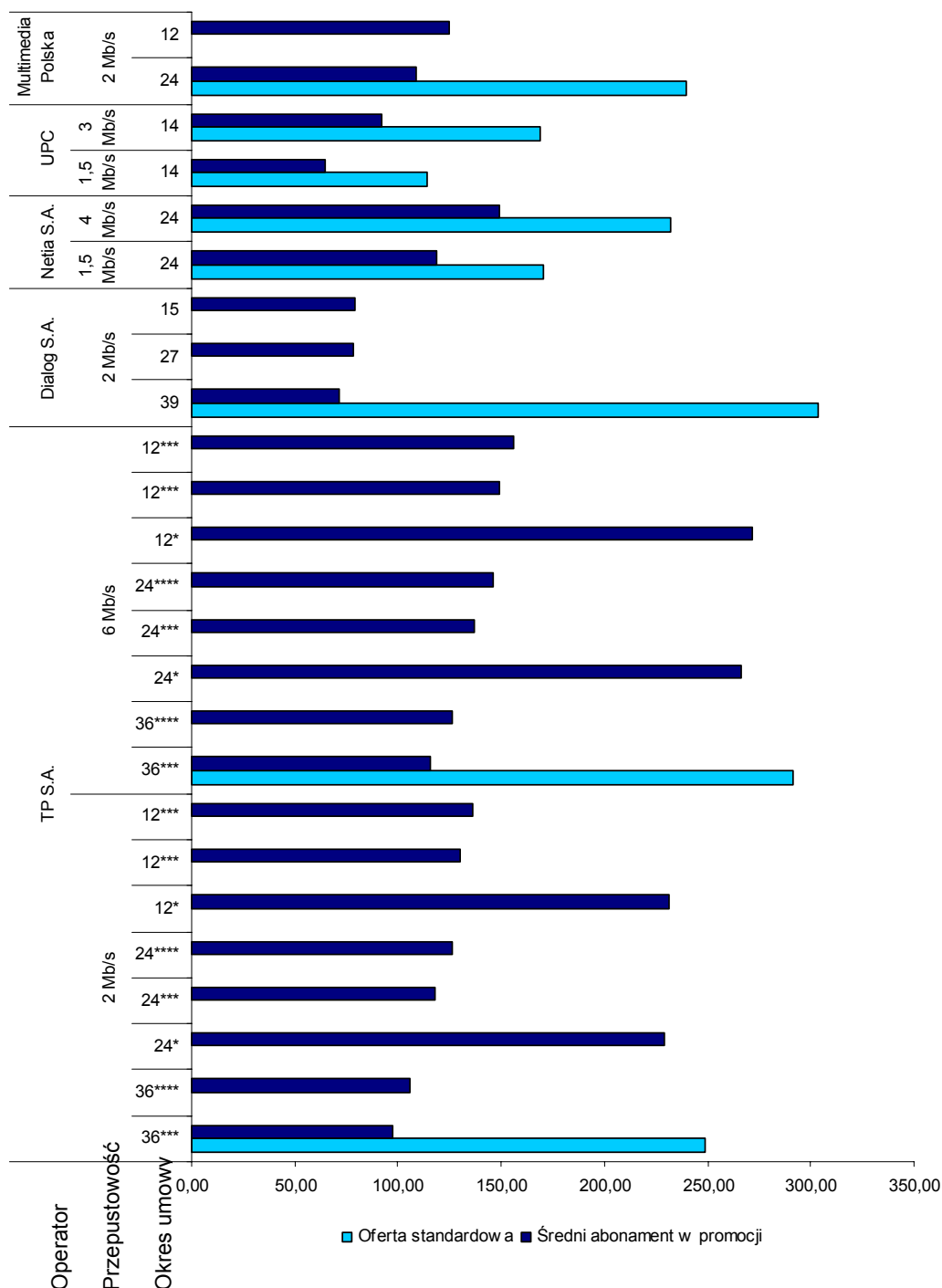
Operator	Opcja	Okres umowy [miesiące]	Oferta standardowa	Różnica	Średni abonament w promocji	Limit transferu [GB]
UPC	1,5 Mb/s	14	114,00	49,00	65,00	30
	3 Mb/s	14	169,00	77,07	91,93	50
Multimedia Polska	2 Mb/s	24	239,97	130,97	109,00	35
		12		114,97	125,00	

* promocja "Zostań z neostradą tp za złotówkę", ** Startowa promocja neostrady tp", *** Promocja "neostrada tp - megalInternet", **** Promocja "Podkręć prędkość"

¹ bl - brak limitu transferu danych

Źródło: opracowanie własne UKE na podstawie cenników operatora

Porównanie wysokości średnich abonamentów w promocji i w ofercie standardowej poszczególnych operatorów, grupa usług o przepływnościach powyżej 1 Mbit/s, stan na 31 października 2006 r. (ceny w PLN z VAT).

Źródło: opracowanie własne UKE na podstawie cenników operatora

W przypadku usług o przepływnościach powyżej 1 Mbit/s abonament promocyjny stanowi średnio 54 % abonamentu z cennika standardowego. Jednak stosunek ten jest bardzo zróżnicowany w poszczególnych ofertach operatorów i waha się od 23 % do 93 %. Największym zróżnicowaniem cen w danej przepływności charakteryzuje się Dialog, którego usługa DialNet - 2 Mbit/s, jest ponad czterokrotnie tańsza w promocji od tej z cennika podstawowego. Jest to spowodowane między innymi tym, iż operator ten ma najwyższe ceny porównując ceny z ofert standardowych. Średnio abonament promocyjny za usługi z analizowanego przedziału wynosi 137,19 zł. Podobnie jak w poprzednio analizowanym przedziale, najtańszą ofertą wśród ogólnie ujętej kategorii łączy o przepływności powyżej 1 Mbit/s jest usługa UPC. Abonament w opcji o przepływności 1,5 Mbit/s, chello light, przy umowie na 14 miesięcy wynosi 65 zł. Jednak taka przepływność dla użytkownika, który chciałby zwiększyć w istotny sposób prędkość przesyłu danych, nie będzie korzystna. W takim przypadku bowiem bardziej racjonalnym wyborem jest łącze o przepływności przynajmniej 2 Mbit/s, które daje większe możliwości. W tym przypadku oferta Dialogu jest najtańszą wśród prezentowanych ofert o przepływności 2 Mbit/s, abonament za tę usługę, w zależności od okresu na jaki została zawarta umowa, waha się od 71,18 zł do 79,44 zł przy umowach od 39 do 15 miesięcy. Różnica w ofertach 2 Mbit/s pomiędzy najtańszą ofertą Dialogu (71,18 zł) a najtańszą ofertą operatora zasiedziałego (97,18zł) wynosi 26 zł.

W dniu 4 października 2006 r. Prezes UKE zmienił postanowienia oferty ramowej z dnia 10 maja 2006 r., określającej ramowe warunki dostępu do lokalnej pętli abonenckiej poprzez dostęp do węzłów sieci telekomunikacyjnej na potrzeby sprzedaży usług szerokopasmowej transmisji danych (oferta Bitstream Access). Na tę decyzję operator dominujący zareagował obniżką cen usług neostrada, której promocyjny abonament w ofercie z lipca w opcji 512 kbit/s i umowie na 36 miesięcy wynosił 28 zł w pierwszym roku użytkowania, co stanowi niespełna 17 % opłaty z cennika podstawowego, a po tym okresie podwoił się i stanowił 33,26 % opłaty standardowej. Obecnie TP S.A. posiada dużo bogatszą ofertę usług neostrada. Najbardziej atrakcyjną pod względem ceny jest promocja „neostrada tp – megalInternet”, w której średni abonament za łącze 1 Mbit/s wynosi 51,33 zł i jest najtańszą ofertą o tej przepływności na rynku.

Netia S.A. jest pierwszym operatorem w Polsce, który uruchomił szerokopasmowy dostęp do sieci Internet dla osób, którzy mają zainstalowane w domu łącza TP S.A. Obecnie 51% abonentów TP S.A. może skorzystać ze stałego dostępu do Internetu Netii S.A. Operator ten jednak planuje, iż do połowy 2007 roku będzie w stanie świadczyć tę usługę wszystkim abonentom TP S.A.⁹ Netia S.A. swoją ofertą chce przyciągnąć nie tylko tych klientów TP S.A., którzy nie mają jeszcze dostępu do sieci Internet, ale także abonentów usługi neostrada tp, którzy korzystając z okazji, iż TP S.A. zmieniła regulamin świadczenia tej usługi, mogą do 14 lutego br. zerwać bez żadnych konsekwencji umowę terminową. Netia S.A. oferuje dostęp do sieci Internet z przepływnością 1 Mbit/s tańszy od TP S.A. o 11% (w porównaniu do aktualnej oferty TP S.A. za Internet 1 Mbit/s przy umowie na 24 miesiące). Najdroższy Internet z przepływnością 6 Mbit/s przy umowie dwuletniej kosztuje w Netii S.A. 124 zł, podczas gdy w TP S.A. 146 zł, choć stosuje ona ostatnio promocje z mniejszymi opłatami przez pierwsze pół roku od podpisania umowy.

Poniżej zostały przedstawione opłaty za łącza z dostępem do sieci Internet oferowane przez Netię S.A. na łączach TP S.A.

⁹ <http://netia.novem.pl/faq/p/6>

Miesięczne opłaty za łącze z dostępem do sieci Internet w Netii S.A. na infrastrukturze TP S.A. (opłaty z VAT, w PLN).

Prędkość pobierania danych	Umowa na 24 miesiące	Umowa na 12 miesięcy
512 kbit/s	44,30 zł	60 zł
1 Mbit/s	55 zł	64 zł
2 Mbit/s	110 zł	115 zł
6 Mbit/s	124 zł	130 zł

Źródło: http://www.netia.pl/promocje.dla_domu.21.html, 22.01.2007 r.

Za aktywację takich łączy Netia S.A. pobiera opłaty w wysokości 1,22 zł. Dodatkowo w przypadku zachowania modemu, z którego korzystał abonent podczas świadczenia mu usług przez TP S.A., przez pierwszy miesiąc otrzymuje on rabat na abonament w wysokości 90%.

Netia S.A., oferując usługę dostępu do sieci Internet opartą na infrastrukturze TP S.A. po niższych niż operator zasiedziały cenach, zapewne przyczyni się do dalszych obniżek opłat za świadczenie usługi dostępu do sieci Internet oraz spowoduje polepszenie warunków świadczenia omawianej usługi. Operatorzy mogą zwiększać przepustowości oferowanych stałych łączy lub też zmniejszać a nawet likwidować limity transferu danych, które przysługują abonentowi w zależności od posiadanej opcji usługi dostępu do sieci Internet.

Na podstawie niniejszej analizy można stwierdzić, iż rynek próbuje reagować na obniżki cen ze strony operatora dominującego. Pozostali gracze na rynku dostępu do sieci Internet również próbują pozyskać nowych abonentów swoich usług poprzez wprowadzanie na rynek różnego rodzaju promocji. Zanikły różnice uwidaczniające się przy analizie horyzontów czasowych, na jakie zawierane są umowy. Jeszcze w sierpniu br. jedynie TP S.A. posiadała w swojej ofercie umowy na 36 miesięcy, a większość operatorów jedynie na 12 miesięcy. Obecnie okres umowy na usługi w ofertach promocyjnych wydłużył się i praktycznie każdy operator wymaga podpisania umowy na okres dłuższy niż 12 miesięcy. Dialog S.A. posiada w swojej ofercie wariant umowy nawet na 39 miesięcy.

Podsumowując zmiany cen jakie zaszły na rynku szerokopasmowego dostępu do sieci Internet należy podkreślić, iż zmiany cen dotyczą przede wszystkim promocji. W ramach tych promocji w ciągu ostatniego roku nastąpiły bardzo duże obniżki, nawet rzędu 75% w stosunku do ceny standardowej (np. w ofertach promocyjnych TP S.A. dla prędkości 1 Mbit/s, przy umowie na 36 miesięcy¹⁰). W przypadku usług umożliwiających przesył danych powyżej 1 Mbit/s abonament promocyjny stanowi średnio 54 % abonamentu z cennika standardowego. Coraz mniejsza różnica w cenie pomiędzy łączem o niskiej i wysokiej przepustowości skłania klienta do wybrania tej drugiej, co przyczynia się oczywiście do zwiększania przychodów operatorów, ale i do popularyzowania szerokopasmowego Internetu o większych przepływnościach, umożliwiających skorzystanie z wielu nowoczesnych usług.

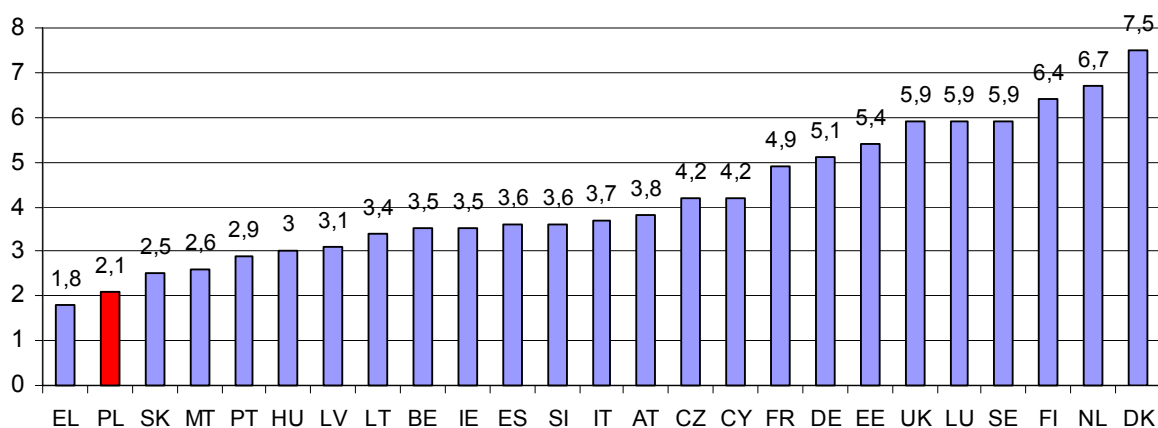
¹⁰ Promocje „neostrada tp - megaInternet” i „podkręć prędkość”

4. Polska w porównaniu z innymi państwami Unii Europejskiej

Przedstawione we wcześniejszej części opracowania dane dotyczące rozwoju usługi stałego dostępu do sieci Internet w Polsce pokazują, iż w ciągu ostatniego roku usługa ta bardzo się rozwinęła. Rośnie liczba nowych łączy z szerokopasmowym dostępem do sieci Internet, liczba nowych abonentów, a także spadają ceny tych usług. Wskaźniki te pokazują, jak szybko rozwija się rynek dostępu do sieci Internet w Polsce. Jednakże porównując rynek dostępu do sieci Internet w Polsce z innymi krajami Unii Europejskiej można zauważyć jak dużo do nadrobienia ma Polska w tej dziedzinie.

Polska z penetracją na poziomie 2,1% plasowała się w lipcu 2006 roku na przedostatnim miejscu wśród krajów UE. Gorszy wynik od nas zanotowała jedynie Grecja, która jednak jest mniejszym krajem.

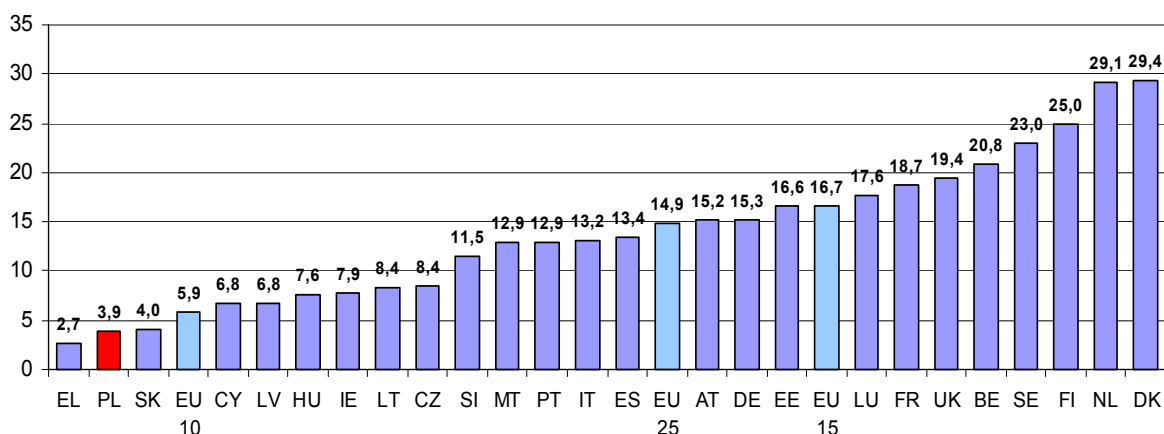
Penetracja nowych linii z szerokopasmowym dostępem do sieci Internet w krajach Unii Europejskiej w lipcu 2006 roku (w %).

Źródło: KE.

Także penetracja mierzona jako ogólna liczba linii z dostępem szerokopasmowym plasowała Polskę na przedostatnim miejscu wśród krajów Unii Europejskiej. Oznacza to, iż mimo zanotowania znacznego przyrostu nowych abonentów oraz linii z dostępem szerokopasmowym od 2005 roku, Polska i tak ma jeszcze wiele do nadrobienia w stosunku do większości krajów Unii Europejskiej.

**Penetracja linii z szerokopasmowym dostępem do sieci Internet
w krajach Unii Europejskiej w lipcu 2006 roku (w %).**

Źródło: KE, lipiec 2006 r.

Z informacji zebranych przez UKE na potrzeby nie opublikowanego jeszcze oficjalnie 12 Raportu Implementacyjnego wynika, iż według stanu na październik 2006 r. (czyli w ciągu 3 miesięcy) pozycja Polski pod względem liczby łączy przypadających na 100 mieszkańców kraju poprawiła się o jedno miejsce w rankingu. Należy zdawać sobie sprawę, że Polska ciągle plasuje się poniżej średniej wyliczonej przez KE dla 10 nowych krajów UE, ale zaobserwowana zmiana stwarza nadzieję, iż dalsze skuteczne regulacje tego segmentu rynku mogą przyczynić się do poprawy pozycji Polski na tle Europy.